

## Spis treści

---

Przedmowa .....	5
<b>1 Anatomia i fizjologia</b>	
1.1 Węglowodany – metabolizm .....	11
1.2 Regulacja poziomu cukru we krwi .....	12
1.2.1 Hormony trzustki .....	12
1.2.2 Hormony w przewodzie żołądkowo-jelitowym .....	14
<b>2 Doradztwo w zakresie obrazu chorobowego</b>	
2.1 Cukrzyca typu 1 .....	15
2.1.1 Przyczyny .....	15
2.1.2 Diagnostyka .....	16
2.1.3 Opcje leczenia .....	16
2.2 Cukrzyca typu 2 .....	17
2.2.1 Przyczyny .....	17
2.2.3 Opcje leczenia .....	20
2.3 Inne postaci cukrzycy .....	20
2.4 Cukrzyca ciężarnych .....	21
2.4.1 Diagnostyka .....	22
2.4.2 Cięża przy stwierdzonej cukrzycy typu 1 lub typu 2 .....	22
2.4.3 Leczenie .....	23
2.5 Ostre powikłania .....	24
2.5.1 Hipoglikemia .....	24
2.5.2 Śpiączka cukrzycowa .....	25
2.6 Przewlekłe powikłania .....	26
2.6.1 Makroangiopatia .....	26
2.6.2 Retinopatia cukrzycowa i makulopatia .....	28
2.6.3 Nefropatia cukrzycowa .....	28
2.6.4 Neuropatie .....	29
2.7 Kontrolowanie przebiegu choroby .....	32
2.7.1 Pomiar poziomu cukru we krwi .....	32
2.7.2 Testy moczu .....	33
2.7.3 Dalsze badania kontrolne .....	34

### 3 Doradztwo w zakresie odżywiania i ruchu

3.1	Redukcja masy ciała .....	37
3.2	Ruch .....	38
3.2.1	Wskazówki dla chorych na cukrzycę typu 1 .....	39
3.2.2	Wskazówki dla osób chorych na cukrzycę typu 2 .....	40
3.3	Odżywianie się przy cukrzycy .....	41
3.3.1	Zasady zdrowego odżywiania się .....	41
3.3.2	Produkty dla cukrzyków i środki słodzące .....	44
3.3.3	Suplementy diety .....	45

### 4 Doradztwo przy wydawaniu leków dostępnych na receptę

4.1	Pięć podstawowych zasad udzielania porad .....	46
4.1.1	Regularne przyjmowanie leków .....	46
4.1.2	Zmotywowanie do ruchu i zdrowego odżywiania się .....	46
4.1.3	Mierzenie cukru we krwi .....	47
4.1.4	Unikanie powikłań .....	47
4.1.5	Zaoferowanie wsparcia .....	47
4.2	Informacja i doradztwo przy wydawaniu leków .....	47
4.2.1	Pierwsza recepta .....	48
4.2.2	Kolejne recepty .....	48
4.3	Ogólne wskazówki na temat interakcji z innymi lekami .....	49
4.4	Doradztwo przy wydawaniu insuliny .....	49
4.4.1	Sposób działania .....	50
4.4.2	Preparaty dostępne w sprzedaży .....	50
4.4.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania insuliny .....	52
4.4.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania .....	55
4.5	Doradztwo przy wydawaniu mimetyków inkretynowych .....	55
4.5.1	Sposób działania .....	55
4.5.2	Preparaty dostępne w sprzedaży .....	56
4.5.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania leków .....	56
4.5.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania .....	56
4.6	Doradztwo przy wydawaniu inhibitorów glukozydazy .....	57
4.6.1	Sposób działania .....	57
4.6.2	Preparaty dostępne w sprzedaży .....	57
4.6.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania leku .....	58

4.6.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania.....	58
4.7	<b>Doradztwo przy wydawania metforminy.....</b>	58
4.7.2	Preparaty dostępne w sprzedaży.....	59
4.7.3	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania.....	59
4.8	<b>Doradztwo przy wydawaniu pochodnych sulfonilomocznika.....</b>	60
4.8.1	Sposób działania.....	60
4.8.2	Preparaty dostępne w sprzedaży.....	61
4.8.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania leków.....	61
4.8.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania.....	61
4.9	<b>Doradztwo w wydawaniu glinidów.....</b>	62
4.9.1	Sposób działania.....	62
4.9.2	Preparaty dostępne w sprzedaży.....	63
4.9.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania leków.....	63
4.9.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania.....	63
4.10	<b>Doradztwo przy wydawaniu leków uwrażliwiających na insulinę.....</b>	64
4.10.1	Sposób działania.....	64
4.10.2	Preparaty dostępne w sprzedaży.....	64
4.10.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania leków.....	64
4.10.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania.....	65
4.11	<b>Doradztwo przy wydawaniu inhibitorów DPP-4.....</b>	65
4.11.1	Sposób działania.....	65
4.11.2	Preparaty dostępne w sprzedaży.....	66
4.11.3	Dawkowanie i wskazówki dotyczące stosowania leków.....	66
4.11.4	Skutki uboczne, interakcje i przeciwwskazania.....	66

## 5 Urządzenia

5.1	<b>Pomiar cukru we krwi.....</b>	69
5.1.1	Nakłuwacze.....	69
5.1.2	Urządzenia do pomiaru cukru we krwi (glukometry).....	72
5.2	<b>Wstrzykiwacze dla pozajelitowych leków przeciwcukrzycowych.....</b>	75
5.2.1	Strzykawki i peny.....	75
5.2.2	Pompy insulinowe.....	83

## 6 Usługi farmaceutyczne

6.1	<b>Mierzenie cukru we krwi w aptece.....</b>	86
6.2	<b>Give aways.....</b>	86

6.3	Doradztwo z uwzględnieniem specjalnych aspektów .....	87
6.3.1	Cukrzyca i aspekty psychosocjalne .....	87
6.3.2	Osoby chore na cukrzycę a podróżowanie.....	88
6.3.3	Cukrzyca a jazda samochodem.....	89
6.3.4	Cukrzyca u dzieci .....	90
6.3.5	Cukrzyca u osób w starszym wieku .....	91
6.4	Wsparcie leczenia ze strony apteki .....	93
<b>7</b>	<b>Wiedza o cukrzycy przekazywana przy lądzie aptecznej</b>	
7.1	„Mój glukometr wyświetla dziwne wartości” .....	94
7.2	„Mój pen nie działa” .....	95
7.3	„Po prostu mój organizm nie trawi alkoholu”.....	96